OZVĚNA ECHO OF THE WEST ZÁPADU

Ročník - Volume II. Clarkson, Nebraska, ve středu, 12. srpna (August) 1914 Číslo - Number 3

"Entered as Second-Class matter August 4. 1913, at the post office at Clarkson, Nebraska, under the Act of Congress of March 3. 1879.

4,500,000 mužů v boji.

Rakousko spojilo se s Německem proti Francii.

40,000 Rakouského vojska jest připraveno vpadnouti do Francie.

Rakousko trháno Srby a Černohorci.— Praví se, že Bosna bude v jich rukou v nejkratším čase.

Z Lisabonu se oznamuje, že Portugalsko jest připraveno pomoci Anglii.

Z New Yorku se oznamuje, že Německá lod' Kron Prinz Wihlem vezoucí mnoho peněz, uhlí a boje chtivých mužů z Ameriky, padla do zájetí Anglie.

Nejposlednější zprávy praví, že se nalezá nyní na válečném poli 4,500.000 mužů.

Francie odráží Německo a statečně jde do předu. Má již několik německých posádek v rukou.

Řím.— Rakouské křižníky bombardovaly černohorské město Bar a zničily tamnější bezdártnou stanici.

Niš.— Německý vyslanec v Srbsku opustil Niš, když svěřil chránění německých zájmů v Srbsku americkému vyslanci Karlu J. Vopičkovi.

Sofie.— Generál Radko Dimitrijev, bulharský vyslanec v Petrohradě, podal resignaci, aby mohl sloužiti jako dobrovolník v ruské armádě. Dimitrijev byl vrchním velitelem bulharské armády ve válce s Tureckem.

Paříž.— Rakousko pošle svůj 15. armádní sbor na německo-francouzské hranice, poněvadž jeho pluky skládají se hlavně ze Slovanů, na něž nebylo by lze se spolehnouti ve válce s Ruskem. Velitelství 15. sboru jest ve Sarajevě.

Petrohrad.— Ruská armáda vnikla údolím řeky Stryje do Rakouska, zahnavši rakouské sbory na ústup.

Londýn.— Obsazení Lutichu německým vojskem potvrzuje se depeší, která sem byla zaslána z Bruselu v neděli ráno. Okolní tvrze jsou dosud v rukou Belgů, kteří sesílili své posice.

Císař v čele svých pluků. .. 1,900,000 Němců proti Francii.

Londýn.— Císař Vilém osobně převzal velení nad vojskem a Německo povolává do zbraně další million mužů k vpádu do Francie.

Předčasná zpráva o pádu Lutichu. Belgické vojsko odráží dosud statečně útoky Němců, kteří trpí nedostatkem potravy.

Brusel.— V officielním sdělení belgického ministra války se oznamuje, že nedošlo k žádnému opravdovému obsazní města Lutichu Němci, kterým se sice podařilo vniknouti do některých částí města, ale okolní tvrze, které tvoří hlavní strategickou sílu této posice, jsou dosud v rukou belgického vojska, které statečně odolává návalu, nepřátelských hord, jak dlouho však vydržejí se neví.

První porážka Rakušanů Rusy.

Petrohrad, přes Londýn.— Ministr války Suchomlinov oznámil, že Rusové porazili velký sbor rakouského vojska, když pronikli do Haliče údolím řeky Styru.

Srbové a Černohorci v Bosně. Bosna se bouří.

Řím.— Zprávy z Bosny pro Rakousko jsou velmi smutné. Bosenští Srbové, kteří tvoří většinu obyvatelstva se na všech stranách bouří a ozbrojenou mocí napadají rakouské vojsko, jež je již v Bosně samé tísněno pádem Srbů a Černohorců. (Bosna a Hercegovina mají asi 1,600,000 obyvatel, z těch je 850,000 Srbů pravoslavných a asi 400,000 mohamedánských. Ostatek tvoří Chorvaté a různí přistěhovalci rakouští.

Čechové umírají za své přesvědčení.

Paříž.— Francouzské ministerstvo války uveřejňuje úřední zprávu, že rakouské vojenské úřady daly postříleti mnoho českých vojínů a záložníků od osmého a devátého armádního sboru, nežli se vojsko vydalo na cestu k ruským hranicím. Jest známo, že české pluky byly napřed poslány do Bosny, aby se jich mohlo upotřebiti proti Srbům hned na počátku, války. Potom však bylo všecko vojsko transportováno na sever do Haliče proti Rusku.

Je to již čtvrtý nebo pátý telegram stejného znění. Podobné zprávy došly i z Berlína a z Londýna, musí se jim tedy věřiti. Vídeňský kat, František Josef, vylévá si vztek na Češích, když se nemohl pomstíti na Srbech. Není pochybnosti o tom, že se české vojsko bouří, ale bojiště zastřeno ještě neproniknutelnou záclonou úřední censury, a nikdo neví, co se tam děje. Snad se to dovíme po válce — a bude nám stydnouti krev.

Nezapleteme se do války.

Washington, D. C.— Soustátí není do války zapleteno a také nechce býti. Kdyby se mohlo takřka zavřít doma, bylo by to snadné se jí vyhnouti. Ale ono jde o udržení, ano rozšíření obchodu, bude hledět si opatřit obchodní lodi, a udržením svého zahraničního obchodu poleze obchodníkům jiných, to jest válčících národů do žita, z čehož může povstat nedorozumění a válka dosti snadno. Udržení míru za takovýchto okolností, jaké nyní panují bude velmi těžkou věcí. Administrace naše učiní všechno možné, aby se do války nezapletla.

Co nás zaplete do války?

Zaplete-li něco tuto zemi do války evropské, bude to právě tento zámořský obchod. Američané se sice odvolávají na haagskou mírovou smlouvu, ale sami budou nepochybně první, jako obyčejně, kteří ji překročí, neb si budou smysl její vykládati docela jinak, nežli všechny ostatní národy. Nějaké zakročení se spáchá také na jiné straně a tak válečné oharky evropské mohou také tady zapálit.

Proč se Srbsko pustilo do války.

Když došlo do Bělehradu urážlivé ultimatum rakouské vlády, jak se proslýchá z kruhů dobře zpravených, prohlásil v ministerské řadě ministr války, že armáda nepřijme v žádném případě ony požadavky, které se vztahují na zatčení a potrestání důstojníků srbské armády a že je v nebezpečí, že se armáda proti dynastii vzbouří, kdyby takové prý potupné podmínky byly přijaty. Ministr války dal prohlášení tato ve formě memoranda, které mu bylo předáno, ještě večer bělehradským sborem důstojníků. Také z venkovských posádek došly ministra války podobné telegrafické protesty se strany důstojníků. Sou časně se sděluje, že ministerská rada při svém usnášení měla již v rukou petrohradské prohlášení, které na usnesení vlády mělo vliv.

Co bude válka státi.

Co bude nynější válka evropská státi, nikdo ovšem neví, ale představu o tom možno si udělati z toho, na říšském sněmu německém podala vláda předlohu, aby bylo povoleno pět milliard dollarů, čili dvacet milliard marek, mimořádného vydání. — To jest, pětkráte tolik, co dostali Němci v roce 1871 od Francouzů. Když jim tenkráte museli Francouzi zaplatiti válečnou náhradu pěti milliard franků, čili jednu miljiardu dollarů, považovalo se to za sumu neslýchanou, krvavou.

Přední muži Francie ve zbraní.

Paříž.— Nejslavnější muži Francie závodí mezi sebou v odjíždění do bitevní čáry, aby mohli se súčastniti obrany země proti germánským zbojníkům. Marcel Prévost, slavný spisovatel, básník, člen Akademie a miláček obecenstva, odebral se na hranice, kdež ujme se velení nad battrií dělostřelectva. Pierre Loti, jenž svými romány a divadlními hrami znám jest po celém světě, připojil se k válečnému lod'stvu, kdež zaujímá hodnost kapitána, a doufá súčastniti se rozhodných bitev, ke kterým jistě dojde. Alexandre Millerand, bývalý ministr války, zaujal bývalé místo nadporučíka v armádě. Santos Dumont, jeden z nejproslulejších aviatiků na světě, připojil se již ke vzdušné flotile své země. Všude jeví se největší nadšení.

Jaký dojem vyvolala válka v v Rakousku.

Zprávy, které se podařilo do ciziny propašovati, zní zcela jinak, než ony, které prošly rakouskou censurou. Dle nich ve většině rakouských zemí vyvolalo vyhlášení války dojem nejvyššího stísnění. Je to nejhroznější rána pro rodiny které mají nab ojišti syny a proženy a děti, jimž odcházejí z domova živitelé. Ve Vídni uspořádáno bylo několik vlasteneckých demonstrací. Na demonstrace proti válce nedošlo, neboť pořadatelé jejich byli ihned policií pozatýkáni. Pod stanným právem se každý projev proti válce trestá dlouhým vězením. Zprávy tu nejsou takřka žádné, lidé nic neví, než co sdělí úřední noviny. Noviny se zabavují pro každou sebe menší zprávu, která se úřadům nelíbí. Ve Vídni a v jiných velkoměstech nastala hrozná drahota, která potrvá tak dlouho pokud bude míti vojsko v rukou železnice. Potraviny se skoro do měst nepřivážejí. Některé ceny se až ztrojnásobily. Na tržištích došlo k velikým výtržnostem, a co bude dále, nikdo neví.

Předpovídá brzký pád Německa.

"Jsem úplně přesvědčen, že za osm měsíců bude Německo říší minulosti. Císař Vilém si již nyní píše svůj náhrobní nápis: "Ilium fuit" —což volně přeloženo značí: "Býval jsem."— Takto se v St. Louis vyslovil jistý důst. pan Phelan. Není pochyby, že Bavorsko, Sasko a Prusko se od veleříše německé odtrhnou a prohlásí svojí neodvislost, což uspíší pád Hohenzollernů.

Německu již zvoní hrany.

Francie opět nabude území, jehož roku 1870 pozbyla. Roku 1870 byla válka rozhodnuta v osmi měsících, nyní to však asi nebude vyžadovat tak dlouhého času. Stojíť dnes proti Německu celý svět, takže jeho časný pád je neodvratný. Italie se spojí s Ruskem a Anglií.

Rusko je v právu. Po dlouhá léta passivně snášelo všemožná příkoří — nyní se všek konečně ve svém mocném hněvu ozvalo a udeřilo Německo a to tak pádně, že asi toto ze svého pádu již více nepovstane.— S Rakouskem to prý jest asi stejné.

Anglický král šetří.

Anglický král a královna nařídili, aby jim po celou dobu války byla na stůl předkládána jenom strava nejjednodušší. Chtějí dávati příklad svým poddaným, které očekává ta blahá vyhlídka, že za několik měsíců, až vystoupí nedostatek potravin do závratné výše, jak v Anglii, tak v celé Evropě, budou trpěti hlad. Poslanci v parlamentu zřekli se nádherných obědů a objednávají si jen jídla šilingová. Majitelé automobilů ukládají své povozy do garáží, aby se ušetřilo gasolinu.

Poláci jako Slované s Rakouskem proti Slovanům.

Krakov, Halič.— Zpráva o přerušení diplomatických styků Rakouska-Uherska se Srbskem a o prohlášení války vyvolala v Haliči velké vzrušení. Všechen polský tisk bez rozdílu stran a smýšlení omlouvá jednání rakouské vlády v ohledu Srbsku zaslané noty. Tuto nazývá sice přísnou, ostrou a bezohlednou, ale zároveň ji označuje jako Rakouska důstojnou. Na všech stranách v Haliči je vi se veliké protiruské cítění a jitření. Polsko chce se s Ruskem vyrovnati. Zvláště veliké nadšení pro válku se Srby bylo patrným ve Lvově. Davy na ulicích pokřikovaly: "Pryč se Srbskem! Pryč s Ruskem!" — Před redakcemi místních časopisů tísnily se obrovské davy lidu a policie měla co dělati udržením pořádku. — Všechny uličce a zábavní místa byly přeplněny a hudební kapely hrály "Zachovej nám, Hospodine" a "Ještě Polska nezhynula" za nesmírného jásotu celého shromáždění. Stejně veliké nadšení pro válku proti Sr-

Němci proti celému světu.

Přítomná válka je pozoruhodnou se stanoviska toho, že bojují Němci takřka proti celému světu.

Namítnouti se může, že na příklad v německé armádě je mnoho Poláků a zejména v rakousko-uherské že je více jiných národností, také slovanské, nežli Němců. Komando však je německé tu jako tam.

Tyto dvě německy mluvicí armády často proti sobě bojovaly. Můžeme říci, že hlavní války vedli nynější dva spojenci proti sobě, a teď se to konečně změnilo. Němci se spojili a bojují proti celému světu, proti říši Ruské, proti Francii, Belgii, Anglii a dále pomáhají proti malým jihoslovanským státům.

I za dob Bedřichových bojovali Němci proti celému světu, jenže Bedřich drtil jednoho nepřítele po druhém kdežto nyní se bojuje proti všem současně. Pravda jest, že Bedřich měl tenkráte proti sobě také Rakousko, nynějšího svého spojence, jakož i některé jiné německé země, neboť byl pouze králem pruským, ale za to měl na své straně Anglii.

Nyní má kaiser na své straně Rakousko-Uhersko, ale za to jest také Anglie proti němu, což činí jeho vyhlídky prašpatnými. Byť i zvítězil proti Francii a Rusku, což není nikterak jisté, tož nestává hrubě naděje, že by na moři své lod'stvo uhájil od záhuby. A byť i je dal "zašpuntovat" do některého přístavu, utrpí strašné finanční škody na obchodu zámořském, kterýž se zastaví a zničí.

Německá říše a její spojenec se nalézají v nebezpečí, jaké jim do sud hrozilo.

Otázkou jest, jaké naděje může si z konečné porážky Němců činiti slovanská celistvost.

Císař Vilém musí býti šílený.

Paříž.— Časopis Matin praví v jedné své redakční úvaze o válce: "Německý císař musil náhle sešíleti, nebo by byl beze vší pochyby jednal jinak. Nejsa spokojen s napadením Francie a porušením neutrality Lucemburska, pokusil se zastrašiti statečnou malou Belgii. Jest to více než infámie, více než zločin proti civilasaci a lidským právům. Jest to šílenství. Vilém jest šílený."

Manželka presidentova zemřela.

Smrt dostavila se po pět měsíců trvající nemoci.

Washington, D. C.— Pí. Woodrow Wilsonová, choť presidenta Spoj. Států, zemřela v Bílém domě ve čtvrtek, dne 6. srpna v 5 hodin večer, na komplikaci chorob. Zpráva o tom sdělena byla soukromému sekretáři presidentovi Tumultymu, jenž sdělil zpravodajům: "Panové, pí. Wilsonová zemřela dnes odpoledne v 5 hodin." O minutu později dodal Tumulty: "President jest zdrcen." U smrtelného lože dleli v době posledních okamžiků pí. Wilsonové její muž, president Wilson, manželé Francis Bowes Sayreovi, dr. Cary T. Grayson a několik ošetřovatelek. Smrt nastala klidně. Tělesná síla nemocné klesala zvolna po celý den, vzdor podávání kysíku lékařem. Praví se, že pí. Wilsonová zemřela, aniž by zvěděla, že senát přijal předlohu, mající za účel sanaci čtvrti chudiny ve Washingtoně, kterémuž hnutí pí. Wilsonová věnovala značně času.

Paní Wilsonová pocházela ze starého novoanglického rodu, jehož členové za počátku dějin Spojených Států vystěhovali se na jih. Čtyři generace jejího rodu usazeny byly v Princetonu, N. J., a byly počítány mezi přední rodiny města. Pí. Wilsonová narodila se v Savannah, v Georgii, jež jest rovněž rodným státem presidenta Wilsona. Za svého dívčího věku považována byla za jednu z předních krásek v Savannah. Záhy z mládí jevila vlohy k umění, a rozhodla se věnovati mu svůj život. Odebrala se na sever, aby studovala umění, ale okolnosti daly dráze jejího života jiný směr. Mladý, ne právě sličný právník, známý tehdy co "Tommy Wilson", počal záhy po graduaci z Princeton kolleje navštěvovati piktoreskní, starý dům v Savannah, kdež byla vládkyní pí. Ellen Louise Axsonová. Wilson byl tehdy prostým venkovským právníkem. Tommy Woodrow Wilson a slečna Axsonová oddáni byli v roce 1885. Wilson vzdal se právnické prakse a odebral se na sever, aby přijal učitelské místo v kolleji Bryn Mawr.

Manželům Wilsonovým narodily se tři deery, Margaret, nyní 28 let stará, Jessie, 27letá, a Eleanor, 24 roky stará. Dvě mladší jsou provdány. Eleanor za právníka Sayera, Jessie za sekretáře pokladu McAdooa. Obě provdaly se již za úřadování Wilsonova v Bílém domě. Pí. Wilsonová byla znamenitou malířkou, a její krajinky těšily se uznání znalců. V lednu tohoto roku pí. Wilsonová utrpěla vnitřní zranění, jež patrně uspíšilo její skon. Uklouzla na koberci a padla těžce na zem, jakkoli se zdálo, že se úplně pozdravila, v březnu musila se podrobiti operaci. Zdálo se, že její zdraví opětně se navrátilo, ale ve středu minulého týdne její stav vyvolal obavy. Pí. Wilsonová musila ulehnouti aby již více nepovstala.

Ze všech koutů Spojených Států hrnou se do Bílého domu soustrastné depeše a dopisy, projevující presidentu Wilsonovi a třem jeho deerám nejvřelejší účast na zármutku, který rozdírá jim srdce pro úmrtí vzorné manželky a milující matky, paní Woodrow Wilsonové.

Před svým úmrtím, nachýlila se pí. Wilsonová k tělesnému lékaři presidentovu, dr. Graysonovi, který i ji ošetřoval, a šeptala mu, že ví, že se loučí naposledy a proto že ho žádá, aby jí slíbil, že po její smrti bude možně nejpečlivěji dbáti o zdraví jejího muže. Potom ještě projevila přání, by senát neprotivil se přání jejímu a schválil předlohu, týkající se úlevy washingtonské chudině. Po 1. hodině stav její se pojednou zhoršil, nemocná upadla v bezvědomí a dr. C. P. Davis z Philadelphie, který byl spolu s jinými čtyřmi lékaři přibrán na konsultaci, odvedl presidenta stranou a řekl mu se vší možnou šetrností, že úmrtí choti jest otázkou jen několika pouhých hodin. President sice zbledl a zachvěl se, ale proto přece vyslechl zdrcující zvěst mužně. Sám potom zavolal si své deery a upozornil je na blízký konec ženy a matky. Všichni se potom odebrali k jejímu loži, poklekli a setrvali tak až do skonu nemocné. Ve chvíli smrti držel president ruku manželčinu ve své.

Zpráva o smrti její rozšířila se po Washingtoně rychlostí blesku a odtud telegraficky rozletěla se po celých Spojených Státech. Členové kabinetu a zástupci cizích mocností, nejvyšší úředníci a hodnostáři vojenští hrnuli se do bílého domu s projevy soustrastí a nechávali sekretáři své navštívenky. Skoro veškeré úřadovny byly na znamení smutku uzavřeny, vlajka na Bílém domě byla spuštěna do poloviny stožáru, všechny vchody byly uzavřeny a v Bílém domě nastalo nezvyklé mrtvé ticho. Na všech, s nimiž se presidentova choť stýkala, byl a je patrným hluboký vnitřní zármutek.

Dům zástupců a senát hned po obdržení smutné zprávy odročily po přijetí soustrastné resoluce a adresy další jednání a učiněny přípravy k pohřbu. Předáci obou domů a členové kabinetu dostavili se do Bílého domu a nabídli presidentovi své služby.— President sám vyřídil jen nejpotřebnější. Je na něm patrnou veliká únava a bolest.—

Do Bílého domu byli přibráni zvláštní telegrafní zřízenci, kteří nedělají nic jiného, než jen přijímají docházející spousty soustrastných depeší. — President projevil přání, by senát s domem zástupců v jednání prokračoval, poněvadž oběma domům předléhá celá řada naléhavých předloh k vyřízení. Ve vládních úřadovnách nepracovalo se pouze v den pohřbu.—

Tělesné její pozustatky byly odvezeny v pondělí z Bílého domu a pohřbeny v úterý v Rome, Georgia, kdež byla pochována podle svých rodičů. Pohřbu súčastnili se pouze nejbližší přátele. Z pohřebních obřadů byla hudba úplně vynechána.—

Co si dovolují Němci v Americe.

Ve Spojených Státech mají Němci dvě bezdrátové telegrafní stanice, které slouží k tomu, aby zasílaly na moře zprávy německým válečným lodím. Jedna jest v Sayville na Long Islandu a druhá v Tuckertonu na pobřeží New Jersey. Prostřednictvím stanice v Sayville objednávají si Němci ve Spojených Státech uhlí a bylo odtud zachyceno již několik podezřelých depeší. Nyní ministerstvo války ve Washingtoně zahájilo vyšetřování, mohou-li býti stanice ty trpěny.

Češi dobrými Slovany.

New York.— Slov. Amer. Korresp. — Dle telegramů na srbský konsulát zdejší došlých, jest nyní nepochybno, že při srážkách mezi oběma armádami Čechové prokázali, že jsou dobrými Slovany. Bylo zjištěno, že při nejbližší, jim dané příležitosti, chovají se tak, jak jim káže jejich cit a svědomí. Okolnost tato jest v srbské armadě již všeobecně známa, a plně se respektuje.

Předplaťte na tento časopis vaším přátelům v Čechách.